Na Państwa pytania odpowiada prof. Krzysztof Ostaszewski.

Portfel Pana Andrzeja

Pan Andrzej napisał do Poradnika z prośbą o komentarz o jego portfelu inwestycyjnym. Pan Andrzej mieszka w stanie Nowy Jork i około 4 lat temu zainwestował w fundusz Eaton Vance New York Limited Maturity Muni Fund class A. Niedawno Pan Andrzej otrzymał wykaz z konta, z którego wynika, że niewiele zarobił przez cały okres posiadania tego funduszu.

Najwyraźniej fundusz ten został Panu sprzedany przez pośrednika, który nie wyjasnił jego celu. To jest fundusz inwestujący w obligacje municypalne, którego wyłącznym celem jest wytwarzanie dochodu wolnego od podatku federalnego i stanowego. Na dłuższą metę nie powinien on przynieść ani większych zysków, ani większych strat. Ale nie jest to inwestycja na emeryturę. To jest inwestycja, gdy już się jest na emeryturze. Na domiar złego Pan Andrzej zamierza przejść na emeryturę za dwa lata. W tej sytuacji, nie może on podejmować większego ryzyka.

Co robić? To zależy od tego, czy ma Pan ochotę trochę zaryzykować. Może Pan rozważyć fundusze płacące regularne dywidendy, jak Invesco Equity Income, Fidelity, czy może Janus Equity Income, ale tylko poprzez regularne inwestowanie, nie przez zainwestowanie całej sumy, jeśli skłonny jest Pan podjąć trochę ryzyka. Jeśli ryzyko nie uśmiecha się Panu, posiadany przez Pana fundusz jest odpowiedni, chyba że zamierza się Pan wynieść ze stanu Nowy Jork, bo wtedy zwolnienie z podatku stanowego stanu Nowy Jork nie będzie Panu potrzebne i powinien Pan rozważyć inny fundusz obligacji, np. Strong Government Securities Fund.

Pozdrawiam serdecznie, życzę miliona.

Krzysztof Ostaszewski

Faceci z powiązaniami

Pan Waldemar napisał do Poradnika z pytaniem dotyczacym sprzedaży akcji przez wysoko postawionych, dobrze poinformowanych dyrektorów firmy Sun Microsystems. Pan Waldemar zastanawia się, czy ci faceci z powiązaniami (tzw. po angielsku "*insiders*") rzeczywiście potrzebują sprzedawać tyle akcji i co to oznacza dla inwestorów.

Najkrótsza odpowiedź brzmi: duże zakupy akcji przez facetów z powiązaniami są zawsze dobrą wiadomością, zaś sprzedaż akcji przez nich czasem, ale nie zawsze, jest złą wiadomością (choć dobrą być raczej nie może). W ciagu ostatniego pół roku, według danych Yahoo Finance, około 7% stanu posiadania facetów z powiązaniami w Sun Microsystems zostało sprzedane, dosyć dużo. Jeśli jest znaczna sprzedaż niedługo przed oznajmieniem wyników finansowych firmy, jest to z reguły zły znak. Z posiadanych przeze mnie informacji wynika, że następne wyniki Sun Microsystems będą ogłaszane 1 stycznia, czyli już niedługo. Oficjalnie sprzedawanie przez facetów z powiązaniami w oparciu o posiadaną przez nich informację nie podaną jeszcze do wiadomości publicznej jest nielegalne. Ale... oni mają z reguły dobrych prawników, są multimilionerami i bywają bezkarni. W końcu na tym opiera się Ameryka Wilusia Clintona - jak jestem bezkarny to mi wolno. "Nie istnieje autorytet prawny, który może mnie kontrolować" - jak powiedział Al Gore.

W przypadku Sun Microsystems, mamy do czynienia z firmą, której szef jest fanatykiem nienawiści do Microsoft i uczynił podzielenie Microsoft sprawą dla firmy ważniejszą niż wyniki finansowe firmy. Technologia wytwarzana przez Sun jest dobra i potrzebna. Firma nawet jeśli ma kłopoty, to je przetrwa. Akcje są nadal stosunkowo drogie, ale spadły już dosyć znacznie. Czy mogą spaść jeszcze? Jak najbardziej, jeśli spadną o następne 50% to będą nawet w miarę tanie. I mogą tyle spaść. Ale po co Panu indywidualne akcje, jeśli może Pan kupić fundusze powiernicze i nie będzie Pan musiał sprawdzać, co faceci z powiązaniami czynią?

Najlepiej jest kupować systematycznie fundusze powiernicze, spać spokojnie, a z nieuczciwością walczyć nie poprzez zawracanie sobie głowy wyczynami facetów z powiązaniami, lecz przez głosowanie na uczciwszych polityków. Bywali politycy, którzy byli gotowi umrzeć za swój kraj. Teraz Al Gore woli żeby kraj umarł za niego. Więcej uczciwości w politykach, więcej uczciwości na codzień, więcej potępienia kłamstw i propagandy, zamiast się na nią nabierać, i może tym facetom z powiązaniami zacznie przychodzić na myśl, że ponoszą odpowiedzialność wobec udziałowców firmy, a nawet, proszę sobie wyobrazić, wobec własnego sumienia.

Życzę miliona i pozdrawiam serdecznie.

Krzysztof Ostaszewski

Dr. Krzysztof M. Ostaszewski, FSA, CFA, MAAA, Actuarial Program Director, Illinois State University, Campus Box 4520, Normal, IL 61790, tel. 309/438-7226, faks 309/438-5866, http://www. math.ilstu.edu/krzysio voicemail/faks 520/244-1757. Mój adres poczty elektronicznej: krzysio@ilstu.edu.

Powiedz o Poradniku swojemu przyjacielowi!

Zaprenumeruj Poradnik "Sukces"

Imię i nazwisko .....

Adres .....

.....

.....

Prześlij czek lub *money order* (wystawiony w dolarach US na Polpress Services, 255 Park Lane, Douglaston, NY 11363-1304) na zniżkową prenumeratę przysługującą tylko nowym członkom (normalna cena wynosi $79 i $44).

Roczna zniżkowa prenumerata $71

6-miesięczna zniżkowa prenumerata $39

Poślij zamówienie pod adres: **Poradnik *Sukces***, 255 Park Lane, Douglaston, NY 11363-1304

O Poradniku dowiedziałem się od:

.....